

Nieuwsbrief INS Updates - Nummer 12, 2016

Nummer 12, 2016

Redactie: prof. mr. E.C.H.J. Lokin, mr. H.J. de Kloe, mr. E. Ayerdem, mr. R.J.H. Berghuis, mr. J.O. Bijloo, mr. S.J. van den Boogert, mr. A.D. van Dalen, mr. J. van den Dolder, mr. N. Gamliël, mr. G.P. van Hooft, mr. I.F.M. Lakwijk, mr. K.C.S. Meekes, mr. A.M.H. Nolte, mr. J.E. van Nuland, mr. W.P.I.J. Overgoor, mr. B.S. Pronk, mr. dr. S. Renssen, mr. D.R.C. Smit, mr. W.T.N. Vlasveld, mr. J.H.M. van de Wiel en mr. S. Zonneveld.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1167](#) 10-06-2016

X/Lückers q.q.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1046](#) 03-06-2016

Revadap

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:3557](#) 03-05-2016

Rabobank/Nijhuis q.q.

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2016:756](#) 01-03-2016

Parallel Groep / Artis

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:8251](#) 03-11-2015

Kolkman q.q./X

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:3380](#) 12-05-2015

Kolkman q.q./X

Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2016:4319](#) 01-06-2016

Woningborg/HKL Beheer

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2016:2736](#) 11-05-2016

Curator/Huisartsenpraktijk

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2016:3504](#) 11-05-2016

Themo Elektrotechniek

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2016:1851](#) 04-05-2016

Vriezen q.q./X c.s.

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2016:2821](#) 29-04-2016

Dix q.q./O&C Invest

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2016:3089](#) 06-04-2016

De Zeeuwse Alp

RECHTSPRAAK

X/Lückers q.q.

De rechtbank heeft onterecht artikel 31 Rv toegepast nu dat artikel zich niet leent voor herstel van een materieel verkeerde beoordeling. Het gesloten stelsel van rechtsmiddelen staat in de weg aan herstel van de onjuistheid.

Deze zaak gaat over allerlei processuele verwikkelingen waarmee rechtbank en RC een in de optiek van de rechtbank onterechte proceskostenveroordeling van de curator ten gunste van de failliet in een in kracht van gewijsde gegane beschikking proberen weg te poetsen. De cassatieklachten slagen. De Hoge Raad oordeelt kort gezegd dat de rechtbank artikel 31 Rv niet had mogen toepassen voor het herstel van deze beweerdelijke fout, omdat het om een materieel onjuiste beoordeling gaat en artikel 31 Rv zich niet leent voor herstel van dergelijke fouten. Het is echter nog maar de vraag of verzoeker (de failliet) belang heeft bij deze procedure. De Hoge Raad geeft aan dat de rechter waarnaar verwezen wordt dit nog vast dient te stellen. De A-G concludeerde dat geen sprake is van belang, omdat betaling van de proceskostenvergoeding in zijn lezing betaling van de boedel aan de boedel zou betekenen.

A.L. Jonkers, juni 2016

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-06-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1167

Zaaknummer: 15/05509

Rechters: C.A. Streefkerk, C.E. du Perron, M.V. Polak, T.H. den Tanja-van Broek en G. Snijders

Advocaten: S.M. Kingma

Wetsartikelen: 67 Fw en 31 Rv

RECHTSPRAAK

Woningborg/HKL Beheer

Zakelijke borgtocht. Schuldeiser heeft de borg niet onvoldoende ingelicht.

Woningborg verstrekt 'waarborgcertificaten' (garanties) aan verkrijgers van een te bouwen woning in het kader van woningbouwprojecten van bij haar ingeschreven bouwondernemingen. HKL Bouw B.V. was bij haar ingeschreven en bouwde met waarborgcertificaten. HKL Beheer heeft een concerngarantie afgegeven ten behoeve van Woningborg voor de verplichtingen van HKL Bouw richting Woningborg. HKL Bouw wordt failliet verklaard, een aantal verkrijgers doet beroep op Woningborg, die op haar beurt verhaal bij HKL Beheer zoekt voor de kosten die ze maakt voor het afbouwen van de woningen door de door haar ingehuurd onderneming Van der Gragt B.V.

HKL Beheer weigert te betalen, onder meer stellende dat een informatie- en zorgplicht is geschonden jegens haar omdat ze niet tijdig voldoende ingelicht is door Woningborg. De rechtbank stelt vast dat sprake is van zakelijke borgtocht waarbij van een aantal artikelen uit Boek 7 BW is afgeweken. Wel dient Woningborg rekening te houden met de gerechtvaardigde belangen van HKL Beheer. Vast komt echter te staan dat Woningborg HKL Beheer wel had ingelicht, maar dat de door HKL Beheer naar voren geschoven partij voor afbouw veel duurder was dan Van der Gragt. Dat de aandelen in HKL Beheer vervolgens zijn verkocht aan Dumas en dat een vennootschap uit de Dumas groep de afbouw had kunnen realiseren zonder meerkosten, maakt niet dat Woningborg HKL Beheer niet voldoende geïnformeerd heeft.

A.L. Jonkers, juni 2016

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 01-06-2016

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2016:4319

Zaaknummer: C/10/477716 / HA ZA 15-640

Rechters: P.A.M. van Schouwenburg-Laan

Advocaten: R. van Veen en A.J. Bakhuijsen

RECHTSPRAAK

Dix q.q./O&C Invest

Kort geding. De overdracht van de aandelen in Purdey Mode door Brova aan O&C invest is paulianeus. Hoewel een nabetalingsclausule is overeengekomen, kan benadeling van schuldeisers toch worden aangenomen.

Brova B.V. was tot voor kort enig aandeelhouder in een aantal modezaken, waaronder Purdey Mode B.V., waarvan Purdey de afgelopen jaren de enige winstgevende onderneming was. Vlak voor haar faillissement draagt Brova de aandelen in Purdey over aan O&C Invest voor een nog niet opeisbare koopprijs van € 250.000. Vlak voor die overdracht, op dezelfde dag, heeft Euretco, schuldeiser van Brova, beslag gelegd op de aandelen.

De rechtbank beoordeelt in kort geding de aandelenoverdracht paulianeus (art. 42 Fw). Er is uitgebreid discussie geweest over de vraag of er sprake is van benadeling van de schuldeisers van Brova. O&C meent dat die schuldeisers juist beter af zijn door de verkoop van de aandelen, omdat de waarde van die aandelen door belastingschulden eerder negatief zou zijn. Tevens beroep O&C zich op een nabetalingsclausule, die kort gezegd inhoudt dat Brova over een jaar kan trachten te bewijzen dat niet de juiste prijs is betaald, onderbouwd door een accountantsrapport, en dat O&C dan alsnog de juiste prijs zal betalen. De kortgedingrechter gaat daar echter niet in mee. De waarde van de aandelen komt de kortgedingrechter veel hoger dan € 250.000 over, terwijl die € 250.00 tevens nog niet opeisbaar was en het maar de vraag is of dit bedrag ooit betaald zal worden, gezien het feit dat O&C geen verhaal lijkt te bieden. De nabetalingsclausule doet daar niet aan af, nu de bewijslast op Brova komt te liggen en Brova ter voldoening aan die bewijslast accountants in moet huren en betalen. De schuldeisers van Brova worden benadeeld door deze afspraken.

Wetenschap van benadeling kan voorts vrij gemakkelijk worden aangenomen, nu O&C zelf aan heeft gegeven reeds voor de koop van de aandelen kennis te hebben genomen van een vonnis van het Hof Den Bosch tussen Brova en haar dochtervennootschappen enerzijds en ING anderzijds, uit welk vonnis duidelijk blijkt dat Brova zich op de rand van de afgrond bevond.

A.L. Jonkers, juni 2016

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 29-04-2016

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2016:2821

Zaaknummer: C/01/307339 / KG ZA 16-221

Rechters: A.H.L. Roosmale Nepveu

Advocaten: I.C.J.C. van de Klundert, A.C.A. Klerks-Valks, S.A.J. van Rossum, A.P.P. Witteveen en T.S. Jansen

Wetsartikelen: 42 Fw

RECHTSPRAAK

Parallel Groep / Artis

Stille pandrechten op vorderingen zijn geldig gevestigd want tijdig geregistreerd en verpandingsverbod heeft alleen verbintenisrechtelijke werking.

Parallel Groep wil voor haar vordering op het failliete EnergiQ haar pandrecht op vordering van EnergiQ op Artis uitoefenen en eist aldus betaling van Artis. Volgens Artis is geen rechtsgeldig pandrecht tot stand gekomen. Tevens betwist Artis de vordering.

Anders dan de rechtbank oordeelt het hof dat rechtsgeldig pandrechten tot stand zijn gekomen ten behoeve van Parallel en ING. De vordering van ING op EnergiQ is reeds voor het faillissement van EnergiQ geldig overgedragen aan Parallel, met overgang van nevenrechten. Voor die tijd waren de pandrechten van ING reeds geldig geregistreerd, zodat die dus mee over zijn gegaan. Het tweede pandrecht dat Parallel op de vorderingen op Artis heeft gekregen, is tevens tijdig voor het faillissement van EnergiQ geregistreerd.

Artis heeft zich op een verpandingsverbod beroepen. In de gehanteerde algemene voorwaarden is opgenomen: 'De wederpartij mag haar rechten of verplichtingen voortvloeiende uit de Overeenkomst slechts overdragen na schriftelijke toestemming van Opdrachtgever.' Het hof past HR *Coface/Intergamma* toe (HR 21 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:682) en komt tot de conclusie dat uit deze formulering niet blijkt dat goederenrechtelijke werking is beoogd.

Ook de stelling van Artis dat de vordering van EnergiQ op Artis niet bestaat, overtuigt het hof niet. Artis wordt veroordeeld tot betaling aan Parallel Groep.

A.L. Jonkers, juni 2016

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 01-03-2016

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2016:756

Zaaknummer: 200.164.211/01

Rechters: J.W.M. Tromp, M.P. van Achterberg en S.B. van Balen

Advocaten: E. van Zelm en B.T. Craemer

Wetsartikelen: 3:239 BW en 3:83 lid 2

RECHTSPRAAK

Kolkman q.q./X

Curator heeft niet onrechtmatig gehandeld jegens tweede hypotheekhouder nu hij heeft bewezen dat hij met de eerste hypotheekhouder (Rabobank) afgesproken heeft dat de vorderingen van Rabobank eerst op het verhypothekeerde goed zouden worden voldaan. Hij heeft de tweede hypotheekhouder dan ook niet onjuist geïnformeerd.

Zie INS 2016-0213 voor het tussenarrest van het hof, waarin het hof de curator toelaat tot bewijs van zijn stelling. De curator slaagt volgens het hof in het leveren van dat bewijs.

A.L. Jonkers, juni 2016

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 03-11-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:8251

Zaaknummer: 200.131.157

Rechters: mr. drs. F.J.P. Lock, J.H. Lieber en D. Stoutjesdijk

Advocaten: F. Kolkman en A.C. Blankestijn

RECHTSPRAAK

Kolkman q.q./X

Curator heeft niet onrechtmatig gehandeld jegens tweede hypotheekhouder als de curator kan bewijzen dat hij met de eerste hypotheekhouder (Rabobank) afgesproken heeft dat de vorderingen van Rabobank eerst op het verhypothekerde goed zouden worden voldaan. Als dat zo is, heeft de curator de tweede hypotheekhouder niet onjuist geïnformeerd.

De Rabobank had een eerste hypotheekrecht van € 450.000 op de woning van de failliet, de tweede hypotheekhouder een tweede hypotheekrecht van € 50.000. De Rabobank had tevens een pandrecht op de debiteurenportefeuille, die door de curator met toestemming van Rabobank is verkocht voor € 180.000. Rabobank had per datum faillissement een vordering van zo'n € 275.000. De woning is door de curator verkocht voor € 150.000. De curator heeft de tweede hypotheekhouder voorafgaand aan levering verzocht in te stemmen met doorhaling. De curator vermeldde daarbij dat de eerste hypotheekhouder niet volledig voldaan kon worden uit de opbrengst en daarom niets aan de tweede hypotheekhouder zou toekomen. De tweede hypotheekhouder heeft ingestemd. Later meent hij echter misleid te zijn door de curator, omdat na verkoop van de debiteurenportefeuille nog maar € 95.000 aan vorderingen van Rabobank resteerde. Volgens hem heeft de curator daarmee onrechtmatig gehandeld.

De rechtbank gaf de tweede hypotheekhouder gelijk. Het hof stelt dat niet in geschil is dat Rabobank vrij was in de keuze van de uitwinningvolgorde. De curator heeft gesteld dat hij met Rabobank heeft afgesproken dat de vorderingen van Rabobank eerst op de opbrengst van de woning zouden worden verhaald. Indien die afspraak komt vast te staan, heeft de curator met zijn brief geen onjuiste weergave van de feiten gegeven. Dat de debiteurenportefeuille mogelijk al door de curator verkocht was, maakt dit niet anders, omdat het aan Rabobank is de gewenste uitwinningvolgorde te bepalen. De curator wordt toegelaten te bewijzen dat hij deze afspraak met Rabobank gemaakt heeft.

A.L. Jonkers, juni 2016

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 12-05-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:3380

Zaaknummer: 200.131.157

Rechters: mr. drs. F.J.P. Lock, J.H. Lieber en H.L. van der Beek

Advocaten: F. Kolkman en A.C. Blankestijn

RECHTSPRAAK

De Zeeuwse Alp

Eigendomsvoorbehoud vervalt na voldoening van de laatste betalingstermijn door verrekening.

De Zeeuwse Alp heeft, voor haar faillissement, een inventaris onder eigendomsvoorbehoud overgenomen. In de koopovereenkomst hiertoe is bepaald dat voldoening van de laatste betalingstermijn resulteert in het vervallen van het eigendomsvoorbehoud. In geschil tussen partijen is of dit eigendomsvoorbehoud inderdaad is vervallen. Gedaagde heeft de inventaris inmiddels alweer verhuurd aan een derde en stelt zich op het standpunt dat het eigendom nooit is overgegaan. De curator van de Zeeuwse Alp is het hiermee oneens en stelt dat aan de laatste betalingstermijn wel degelijk is voldaan, zij het door verrekening. De gedaagde heeft de inventaris volgens de curator dan ook onrechtmatig verhuurd. De rechtbank stelt de curator in het gelijk. Na het bestuderen van de vorderingen en gedane uitspraken over en weer komt zij tot de conclusie dat de laatste betalingstermijn door verrekening is voldaan. Gedaagde heeft onrechtmatig gehandeld door het verhuren van de inventaris van de Zeeuwse Alp.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 06-04-2016

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2016:3089

Zaaknummer: C/02/291058

Rechters: H.A. Witsiers

Advocaten: M.M. van de Wijnckel en J.M. de Jonge

Wetsartikelen: 3:92 BW

RECHTSPRAAK

Themo Elektrotechniek

Boedelschuldeiser mag geen beslag leggen op boedelrekening voor voldoening boedelvordering bestaande uit een proceskostenveroordeling.

De curator heeft geprocedeerd tegen een bestuurder van het gefailleerde Themo Elektrotechniek. De curator heeft de zaak in eerste aanleg verloren, is veroordeeld tot vergoeding van de proceskosten en overweegt nog hoger beroep in te stellen. De bestuurder heeft executoriaal derdenbeslag laten leggen op de faillissementsrekening ter verhaal van zijn boedelvordering voor de proceskosten. De curator had voorafgaand aan de procedure conservatoir beslag laten leggen op activa van de bestuurder. De curator vordert opheffing van het executoriaal beslag, de bestuurder vordert opheffing van het conservatoir beslag.

De rechtbank oordeelt in het voordeel van de curator. Omdat er te weinig is om alle boedelvorderingen te voldoen, zal de bestuurder ponds-pondsgewijs meedelen en daartoe moeten afwachten tot bepaald is wat zijn aandeel is. Zelfs als de curator onrechtmatig heeft gehandeld, mag de dientengevolge ontstane boedelvordering niet met voorrang worden voldaan (HR 5 februari 2016, *Rabobank/Verdonk q.q.*, ECLI:NL:HR:2016:199). Overigens is hier niet vastgesteld dát de curator onrechtmatig heeft gehandeld. Ook is het vonnis overigens niet uitvoerbaar bij voorraad verklaard en bestaat er kans dat er alsnog hoger beroep wordt aangetekend. De vordering van de curator tot opheffing van het executoriaal beslag wordt toegewezen.

Ten aanzien van het door de curator gelegde conservatoir beslag oordeelt de rechtbank dat dit op de activa van de bestuurder kan blijven rusten. De omstandigheid dat de vordering in eerste aanleg is afgewezen, rechtvaardigt niet zonder meer opheffing van dat beslag. De voorzieningenrechter acht het belang van de curator zwaarwegender dan het belang van de bestuurder.

A.L. Jonkers, juni 2016

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 11-05-2016

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2016:3504

Zaaknummer: C/10/500088 / KG ZA 16-449

Rechters: P. de Bruin

Advocaten: J. van der A- Duijn Schouten en D.H.P.M. Müskens

RECHTSPRAAK

Vriezen q.q./X c.s.

Faillissement. Geen actio pauliana ex artikel 42 Fw of artikel 47 Fw. Volmacht niet strijdig met artikel 3:68 BW nu deze duidelijke en voldoende stringent geformuleerde instructies bevat aan gevolmachtigde.

De curator van Hamerstaete B.V. ('Hamerstaete'), voorheen actief op het gebied van het ontwikkelen en beleggen in commercieel vastgoed, heeft zich richting de koper E van een appartement en haar uiteindelijk aandeelhouder A op het standpunt gesteld dat de overdracht van dat appartement paulianeus was.

De curator stelt zich op het standpunt dat zowel Hamerstaete (*de schuldenaar*) als koper E (*degene met of jegens wie de schuldenaar de rechtshandeling verrichtte*) wist of behoorde te weten dat door de overdracht van het appartement in juni 2011 de schuldeisers van Hamerstaete werden benadeeld. De overdracht vond namelijk plaats binnen een jaar voor de faillietverklaring, en Hamerstaete had zich – volgens de stellingen van de curator – niet reeds voor de aanvang van die termijn tot die overdracht verplicht. Bovendien hield koper E middellijk (namelijk via een andere vennootschap) de helft van de aandelen van Hamerstaete. A persoonlijk hield ook diezelfde helft van de aandelen van Hamerstaete middellijk, namelijk via koper E en via voornoemde tussenvennootschap. En A persoonlijk hield alle aandelen in koper E.

In dat verband doet de curator een beroep op het vermoeden van wetenschap van benadeling als bedoeld in artikel 43 lid 1 onder 5 sub c en d Faillissementswet (Fw). Daarnaast stelt de curator zich op het standpunt dat deze wetenschap van benadeling bij E en bij A ook al blijkt uit de jaarrekeningen en de bijbehorende accountantsverslagen. Daar komt nog bij dat A maandelijks overleg had met bestuurder B van Hamerstaete (tevens medeaandeelhouder van Hamerstaete) over de financiële situatie van Hamerstaete. Dat A goed op de hoogte was van de financiële toestand van Hamerstaete blijkt volgens de curator ook uit de omstandigheid, dat hij vanaf medio 2010 alle betalingen namens Hamerstaete verrichtte. Daartoe beschikte hij over een bankpas, die hoorde bij een bankrekening van Hamerstaete bij ABN Amro Bank,

nadat B (enig bestuurder en medeaandeelhouder van Hamerstaete) zijn bankpas medio 2010 had ingeleverd.

Als subsidiaire grondslag van de eis stelt de curator dat A bij de overdracht van het appartement in 2011 enerzijds optrad als gevolmachtigde van Hamerstaete, en anderzijds als enig bestuurder van E. Daarom dient (behoudens tegenbewijs) te worden aangenomen dat zowel bij Hamerstaete als bij E en A persoonlijk de bedoeling leefde om met de overdracht E te begunstigen boven de andere schuldeisers van Hamerstaete in de zin van artikel 47 Fw. A en E hebben daardoor volgens de curator ook gehandeld in strijd met artikel 3:68 BW.

De rechtbank verwerpt die laatste stelling. Uit artikel 3:68 BW vloeit de eis voort, dat de tekst van de volmacht zodanig moet zijn ingekleed dat elke belangenverstrengeling is uitgesloten. Naar het oordeel van de rechtbank beantwoordt de door B als middellijk bestuurder van Hamerstaete schriftelijke volmacht aan A, aan de daaraan uit een oogpunt van voorkoming van belangenverstrengeling te stellen eisen, nu deze duidelijke en voldoende stringent geformuleerde instructies bevat aan A als gevolmachtigde.

Daarnaast kan de rechtbank evenmin het standpunt van de curator onderschrijven dat deze overdracht moet worden beschouwd als een onverplichte rechtshandeling, die valt onder het bereik van de artikelen 42 e.v. Fw. Uit overgelegde documenten komt naar voren dat de transacties met betrekking tot de appartementen voortvloeiden uit een reeds maanden eerder genomen besluit om de dochtervennootschap van Hamerstaete te ontbinden.

Evenmin blijkt de rechtbank van samenspanning in de zin van artikel 47 Fw, zoals door de curator gesteld. De curator heeft die stelling niet met voldoende concrete feiten onderbouwd. Er blijft weliswaar ruimte voor enige twijfel, maar de rechtbank komt tot de conclusie dat de curator per saldo onvoldoende concrete feiten heeft gesteld, waaruit met voldoende zekerheid een vorm van samenspanning als bedoeld kan worden afgeleid.

B. Hoyng, juni 2016

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 04-05-2016

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2016:1851

Zaaknummer: C/08/152555/HAZA 14-108

Rechters: W.K.F. Hangelbroek, A.E. Zweers en J.H. van der Veer

Advocaten: Z. Koscielniak en W.B. Busse

Wetsartikelen: 42 Fw, 43 Fw, 47 Fw, 51 Fw en 3:68 BW

RECHTSPRAAK

Rabobank/Nijhuis q.q.

De curator stelt een termijn ex artikel 58 Fw voor uitoefening van een pandrecht op vorderingen. De bank stelt echter dat het pandrecht reeds uitgeoefend was, doordat zij aan de debiteur van de vordering een lening had verstrekt voor voldoening van dat bedrag aan de bank. Het bedrag van die lening was op een geblokkeerde rekening bij de bank gestort. Het hof geeft de bank gelijk.

Nijhuis, curator in het faillissement van Meat Combinatie Veluwe B.V. (MCV) heeft op 7 mei 2013 een termijn ex artikel 58 Fw van acht dagen gesteld aan de Rabobank om haar pandrecht op een vordering van zo'n € 50.000 uit te oefenen. De vordering betrof een vordering van MCV op haar moedermaatschappij, De Hoorn Ede Beheer B.V., waarin de aandelen gehouden worden door De Geerhoek Beheer B.V.

Een dag na afloop van de termijn van acht dagen heeft Rabobank aan de curator laten weten dat de vordering inmiddels geïnd en verrekend is. Volgens de curator is dit buiten de termijn gebeurd en dient de Rabobank het geïnde aan de curator af te dragen.

Het meest verstrekkende, maar door de rechtbank verworpen, verweer van de Rabobank is dat al op 18 maart 2013 geïnd was. Rabobank had namelijk een krediet verstrekt aan De Geerhoek Beheer, met als doel de voldoening van de vordering van MCV op De Hoorn Ede Beheer. Dat krediet werd op 18 maart door Rabobank op een door De Geerhoek gehouden, maar geblokkeerde rekening bij de Rabobank gestort. Niet in geschil is dat het pandrecht al daags na faillissement door de bank openbaar werd gemaakt. Het hof oordeelt, anders dan de rechtbank, dat de vordering op 18 maart 2013 al voldaan werd doordat de bank op dat moment 'beschikking' kreeg over het bedrag.

A.L. Jonkers, juni 2016

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 03-05-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:3557

Zaaknummer: 200.173.538

Rechters: C.J.H.G. Bronzwaer, A.E. Veerman en C.G. ter Veer

Advocaten: F.J. Laagland en H.C.M. van Haastert

Wetsartikelen: 58 Fw

RECHTSPRAAK

Revadap

De Hoge Raad staat het vestigen van een onvoorwaardelijk pandrecht op een voorwaardelijk eigendomsrecht op aan de pandgever onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken toe.

Kwekerij Revadap B.V. (hierna: Revadap) heeft in 2008 Meteor Systems B.V. (hierna: Meteor) opdracht gegeven tot het vervaardigen en leveren van een teeltsysteem voor paprikateelt. Het systeem is geplaatst in de kas van Revadap, maar de eigendom zou pas overgaan nadat Revadap aan Meteor de volledige koopprijs zou hebben betaald. Het systeem was ten tijde van de faillietverklaring van Revadap in 2009 nog niet geheel afbetaald. Rabobank had Revadap gefinancierd en onder andere een pandrecht bedongen op zaken die Revadap in voorwaardelijke eigendom heeft.

Kort gezegd meent de curator in het faillissement van Revadap dat geen geldig pandrecht tot stand is gekomen op het voorwaardelijk eigendomsrecht van Revadap op het teeltsysteem, terwijl Rabobank stelt dat wel een geldig pandrecht tot stand is gekomen. Rechtbank en hof beslissen in het voordeel van de curator. De Hoge Raad volgt de conclusie van A-G Rank-Berenschot en vernietigt het arrest van het hof en het vonnis van de rechtbank en doet de zaak zelf af.

De Hoge Raad haalt daartoe de parlementaire geschiedenis aan, waaruit blijkt dat bij levering onder eigendomsvoorbehoud zowel de vervreemder als de verkrijger voorwaardelijk eigenaar wordt en hun beider beschikkingsbevoegdheid ten aanzien van de zaken dienovereenkomstig beperkt is. Dat betekent dat zij hun voorwaardelijk eigendomsrecht alleen onder dezelfde voorwaarde kunnen vervreemden of bezwaren (art. 3:84 lid 4 BW). Als een dergelijk voorwaardelijk eigendomsrecht wordt bezwaard met een pandrecht, ontstaat volgens de Hoge Raad echter een onvoorwaardelijk pandrecht op het voorwaardelijk eigendomsrecht.

Voorts overweegt de Hoge Raad dat artikel 35 Fw hier niet in de weg staat aan het tot stand komen van het pandrecht, aangezien reeds voor faillissement een onvoorwaardelijk pandrecht op een bestaand goed (het eigendomsrecht onder opschortende voorwaarde) was gevestigd. Als na faillissement alsnog de voorwaarde wordt vervuld door betaling van de koopprijs, dan

groeit het pandrecht van rechtswege uit tot een pandrecht op de volle eigendom van de betreffende zaken.

A.L. Jonkers, juni 2016

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-06-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1046

Zaaknummer: 14/06346

Rechters: E.J. Numann, C.A. Streefkerk, G. Snijders, T.H. den Tanja-van Broek en G. de Groot

Advocaten: J. de Bie Leuveling Tjeenk en K. Aantjes

Wetsartikelen: 3:92 BW

RECHTSPRAAK

Curator/Huisartsenpraktijk

Een financiële dienstverleningsovereenkomst tussen een declaratieservice en een huisartsenpraktijk moet worden uitgelegd als een driepartijenovereenkomst waarbij ook de stichting beheer derdengelden (SBD) partij is. Dit biedt de curator van de SBD de mogelijkheid om op grond van deze overeenkomst gelden (terug) te vorderen van de huisartsenpraktijk.

Een declaratieservice voor huisartsen, opgericht door de Landelijke Huisartsen Vereniging en haar stichting beheer derdengelden zijn in staat van faillissement verklaard. Zij verrichtten facturerings- en incasseringswerkzaamheden en betaalden de door de zorgverzekeraar of patiënt onbetwist gelaten bedragen uit. Het kwam in dit kader voor dat vooruitbetalingen aan huisartsen werden gedaan. Zo ook aan gedaagde die, volgens de curator van de declaratieservice en de SBD, ongeveer €15.000 te veel uitgekeerd heeft gekregen van de SBD.

De onderhavige zaak dient als een proefprocedure, veel gelijksoortige vorderingen en gelijksoortige verweren liggen in het verschiet. Aan de orde is namelijk of de financiële dienstverleningsovereenkomst die gedaagde, en met hem vele andere huisartsen, met de declaratieservice sloten, de grondslag kan bieden voor een vordering van de curator vanuit de SBD. De gedaagde stelt dat er geen grond voor terugvordering is, zij had immers geen overeenkomst met de SBD maar alleen met de declaratieservice.

De rechtbank verwerpt dit verweer. Zowel de huisartsenpraktijk, de SBD als de declaratieservice wilde de gelden van de huisartsen beschermen in het geval van financiële problemen bij de declaratieservice. Naar het oordeel van de rechtbank kan het niet anders dan dat het de bedoeling van partijen is geweest om de huisartsenpraktijk een eigen en rechtstreekse aanspraak te geven op de SBD (en vice versa). De overeenkomst tot financiële dienstverlening moet, mede door de wijze waarop partijen de overeenkomst in de praktijk zijn gaan uitvoeren, worden aangemerkt als een driepartijenovereenkomst en heeft tot gevolg dat de SBD en de huisartsenpraktijk elkaar over en weer kunnen aanspreken tot betaling of terugbetaling op grond van deze overeenkomst.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 11-05-2016

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2016:2736

Zaaknummer: C/13/564315

Rechters: J. Thomas, B. van van Berge Henegouwen en Q.R. M Falger

Wetsartikelen: 6:217 BW, 3:33 BW en 3:35 BW